

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/244/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415204694
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1415204694.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y.: Y., nar. XX.XX.XXXX, Y., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - K.. U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. 6, XXX XX F., a otec - K.. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. 6, F., t.č. bytom L. 4, F., zast. advokátkou JUDr. Janou Hreňovou, so sídlom Krížna 14, 811 07 Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11.03.2016, č.k. 25P/80/2015-94, jednomyseľne (pomero hlasov 3:0), takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 11.03.2016, č.k. 25P/80/2015-94 nevyhovel námietke prekážky litispendencie a konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva nezastavil.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 83, § 103, 104 ods. 1 prvá veta zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „O.s.p.“), dôvodiac, že vo veci nebola zistená prekážka litispendencie, keďže predmetom konania vedeného pod sp.zn. 25P/80/2015 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a predmetom konania vedeného pod sp.zn. 13P/327/2014 je rozvod manželstva a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. V súvislosti s výtkou matky o viazanosti súdu rozsahom jej návrhu na začatie konania uviedol, že konanie vedené na tamojšom súde pod sp.zn. 25P/80/2015 je nesporným konaním, v ktorom súd nie je viazaný návrhom a uplatňuje sa tu vyšetrovacia procesná zásada.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej námietke litispendencie vyhovie a konanie vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 25P/80/2015 zastaví. Mala za to, že predmetné konanie je poznačené prekážkou v zmysle ust. § 83 O.s.p., nakoľko na tom istom súde prebieha ďalšie konanie pod sp.zn. 13P/327/2014 vo veci určenia výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Zároveň poukázala i na to, že na čas do rozvodu manželstva boli práva a povinnosti rodičov upravené predbežným opatrením zo dňa 25.06.2015, č.k. 13P/97/2015-36, ako aj predbežným opatrením zo dňa 04.05.2015, č.k. 25P/79/2015.

4. Dňa 02.05.2016 bolo Okresnému súdu Bratislava IV doručené vyjadrenie otca k odvolaniu matky, v ktorom navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť. Bol toho názoru, že podané odvolanie matky je zásadným nepochopením procesných inštitútov zakotvených v Občianskom súdnom poriadku. Uviedol, že v danom konaní (o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým

deťom na čas do rozvodu manželstva) nebolo zatiaľ právoplatne rozhodnuté, ako aj to, že v tejto istej veci neprebíha na súde iné konanie. Na podporu svojich tvrdení zosumarioval výpočet konaní vedených na Okresnom súde Bratislava IV a to nasledovne: konanie vedené pod sp.zn. 25P/80/2015 o určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva; konanie vedené pod sp.zn. 25P/79/2015 o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia - výživné na čas do rozvodu manželstva; konanie vedené pod sp.zn. 13P/97/2015 o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia - dočasná úprava styku s maloletými deťmi; konanie vedené pod sp.zn. 13P/327/2014 o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

5. Dňa 20.05.2016 bolo Okresnému súde Bratislava IV doručené stanovisko matky k vyjadreniu otca, v ktorom trvala na svojom názore, že ďalšie konanie vo veci dočasnej úpravy styku rodičov s maloletými deťmi do doby rozvodu by bolo v priamom rozpore s ust. § 83 a ust. § 159 ods. 1 O.s.p..

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 395 ods. 2 CMP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 83 O.s.p., začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

12. Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

13. Podľa § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. V posudzovanej veci sa matka návrhom doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 01.04.2014 domáhala určenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti na čas do rozvodu manželstva. Písomným podaním doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 29.01.2016, doplneným na pojednávaní dňa 15.02.2016, žiadal otec o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Písomným podaním doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 07.03.2016 matka vzniesla námietku prekážky litispendencie a žiadala zastaviť konanie o jej návrhu na určenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti na čas do rozvodu manželstva vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 25P/80/2015, dôvodiac, že v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 13P/327/2014 sa koná o tej istej veci s tými istými účastníkmi. V podaní zároveň podotkla, že vo veci starostlivosti o maloleté deti a o výške výživného už súd vydal predbežné opatrenie zo dňa 04.05.2015 pod sp.zn. 25P/79/2015-41, ktorým zamietol návrh matky na vydanie predbežného opatrenia na určenie výživného na čas do rozvodu manželstva a predbežné opatrenie zo dňa 25.06.2015 pod sp.zn. 13P/97/2015-36, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi.

15. Ako prvoradá odvolací súd konštatuje, že konanie vo veci začalo za účinnosti procesnoprávneho predpisu, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu zrušený. Týmto predpisom bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30.06.2016, zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý svoju účinnosť nadobudol dňa 01.07.2016. Procesné ustanovenia v konaniach v niektorých rodinnoprávných veciach (akým je i predmetné konanie) boli však upravené zákonom č.

161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, ktorý nadobudol účinnosť taktiež dňa 01.07.2016. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skúmal časovú koexistenciu skoršej právnej úpravy (zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku) a novej právnej úpravy (zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku). V tejto súvislosti konštatuje, že procesné právo na rozdiel od hmotného práva v prípade stretu novej a starej právnej úpravy je charakterizované princípom okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Navyše princíp okamžitej aplikability procesných noriem je komplementárny s osobitným pravidlom v podobe zachovania účinkov procesných úkonov vykonaných v „živých“ konaniach podľa zrušenej právnej úpravy, nazývaný aj ako princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. Obsahom tohto princípu je skutočnosť, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samostatné aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

16. Vzhľadom na zakotvenie uvedených princípov do samotného paragrafového znenia CMP (§ 395 ods. 1, 2 CMP), odvolací súd uvádzal namiesto pojmu „súd prvého stupňa“ použitého v rozhodnutí súdu prvej inštancie a i v následných podaniach účastníkov, pojem „súd prvej inštancie“, ktorý bol zavedený Civilným mimosporovým poriadkom. V zmysle princípu justifikácie účinkov procesných úkonov, postupoval odvolací súd aj pri prejednávaní odvolacích námietok matky, tak že ich posudzoval podľa právneho predpisu účinného do 30.06.2016, t.j. podľa Občianskeho súdneho poriadku. Ustanovenie § 83 O.s.p. vyjadrovalo prekážku súdneho konania (litispendencia), ktorá zabráňovala, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci (nový procesnoprávny predpis prevzal doterajšiu úpravu prekážky litispencie - § 159 CSP, pozn. odvolacieho súdu). Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike bolo začaté konanie, ktoré malo rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

17. V zmysle uvedeného v danej veci postupoval aj súd prvej inštancie, keď mal v prebiehajúcom konaní za to, že nebola zistená prekážka litispencie. Odvolací súd sa v tomto smere plne stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a v záujme vysporiadania sa s odvolacími námietkami matky udáva, že zo samotných podaní matky je zrejmé, že matka nerozlišuje medzi dočasným charakterom už vydaných predbežných opatrení a charakterom rozhodnutia v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, ktorého vydanie považuje vzhľadom na konanie o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, tiež iba za dočasné. V súvislosti s uvedeným odvolací súd konštatuje, že účelom predbežných opatrení (v zmysle nových procesnoprávných predpisov Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku účinných od 01.07.2016 už tzv. neodkladných opatrení, ktoré nahradili inštitút predbežných opatrení) je dočasná úprava pomerov účastníkov, do rozhodnutia vo veci samej. Na druhej strane konanie na súde prvej inštancie evidované pod sp.zn. 25P/80/2015 je vedené za účelom vydania konečného rozhodnutia podľa príslušných ustanovení hmotného práva (§ 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ďalej len „ZoR“), t.j. meritórneho rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletým deťom do rozvodu. Predmetom konania vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 13P/327/2014 je rozvod manželstva a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode a účelom je vydanie rozhodnutia podľa § 24 ZoR. Možno preto uzavrieť, že s námietkou matky o totožnosti predmetu konania vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 25P/80/2015 a konania vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 13P/327/2014 sa nemožno stotožniť, nakoľko sa v nich nerozhoduje o totožných nárokoch.

18. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 2 ods. 1 CMP a ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).